

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Kodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Yehezkel

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 597 [1836 oder 1837]

מלא קזחי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9132

יחזקאל לט מ

וּנְקַדְשִׁיתִי בָּם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם רַבִּים:
(כח) וַיִּדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
בַּהֲגִלּוֹתַי אֲתֶם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם
וּכְנַסְתִּים אֶרְאֲדַמְתֶּם וְלֹא־
אוֹתִיר עוֹד מֵהֶם שֵׁם: (כט) וְלֹא־
אֶסְתִּיר עוֹד פְּנֵי מַהֶם אֲשֶׁר
שָׁפַכְתִּי אֶת־רוּחִי עַל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה:

מ (א) בְּעֶשְׂרִים וְחַמֵּשׁ שָׁנָה
לְגִלּוֹתֵנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה
בְּעֶשְׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה
שָׁנָה אַחֵר אֲשֶׁר הִכְתָּה הַיַּעִיר
בְּעֶצְמוֹ הַיּוֹם הַזֶּה הִיָּתָה עָלַי יַד־

יחזקאל

חרגום אישכנוי קטו

דער פֿינדע, ווי ערער איינגע-
זאממעלט האבע, אונד דורך
זיא פֿאָר דען אויגען פֿיעלער
פֿאלקער געהייליגט וואָרדען
בין. (כח) דאָרויס ווערדען זיא
ערקעננען, דאָס איך דער עווי-
גע איהר גאָטט בין, דער איך
זיא אונטער דיא פֿעלקער הין
פֿערטריעב, זיא אַבער וויע-
דער אין איהר לאַנד איינזאָמ-
מעלטע אונד קיינען פֿאָן איה-
נען דאָרט צוריק ליעס.
(כט) אויך ווערדע איך מיין אַנט-
ליטץ איהנען ניכט מעהר פֿער-
בערנען, דאָ איך מיינען גייסט
אויבער דאָז הויז ישׂראל ער.
גאָססען האַבע, שפּריכט דער
הערר, דער עוויגע.

מ (א) אים פֿינף אינד צוואַנ-
ציגסטען יאָהרע אונ-
זערער געפֿאָונגענשאַפֿט, צו
אַנפֿאַנגע דעס יאָהרעס אַם
צעהנטען דעס מאָנאַטהס, אים פֿירצעהנטען יאָהרע נאַכדעם דיא שטאָרט (ירושלים) צער-
שטאָרט וואָרדע, אַן דעמוועלכען טאַגע וואַלמעטע איבער מיך דיא האַנד רעם עוויגען
אונד

רש"י

(כח) ולא אותיר. אחד מהם בגולה:

מ (א) בראש השנה בעשור לחודש. איזהו שנה שר"ה שלה בעשור לחודש הוי אומר זה יוכל
שחרב הבית בשנת ל"ו ביוכל שהתחיל בשמונה עשר שנה ליאשיהו ולסוף י"ד היה
ראוי היוכל להיות והיא שנת כ"ה לגלות יכניה שגלה בכ"ו ביוכל י"ד של יאשיהו מ"ח עד
ל"א

באר

מ (א) נטרם אמל לבאר הפרשות האלה אליע לפניך קורא אהוב בקלור נמרץ כל הסבות
וגרמות אשר יכבדו הננת בנין הזה עד אשר נמעט הקורא לא יוכל לזייר בנסבו
לורחו, (ואם גם נסו המכרשים לבארו, הלא השנויים והמלופים אשר נס יענו ויגידו כי לא
קלעו אל נקודת האמת ואיש איש כפי דמיונו וכפי הבנתו פרש, זה אמר ככה וזה אמר
ככה) למען תהינה לי נסות עינים ואובח, אם לא בחרתי הסתום ולא בחרתי הספקית
בבנין הזה, באשר ידעתי גם ידעתי, כי עת תקרא הסבות המונעות מפנין תבנית הבנין,
תודה ולא תשים אשמה, אם לא פרשתי כי אם באור הדברים סתם. והסבות האלה יתחלקו
לשני ראשים, מקלחן תלויות בדברים שונים חוץ הנביא, ומקלחן תלויות בנביא עצמו, ואלה
הראשונות: א' באשר לא ידענו היטב האופן והדרך אשר בה נבא, עד"מ כמו שאומרים
היום (גריעטיער טטיעו) או (בוימרט); ב', באשר לא ידענו הודאת המלות אשר בהן השתמשו
לראשם חלקי הבנין, כמו אילס, איל, וכדומה; ג', באשר לא ידענו המקום אשר שם היה
הבנין

אונד פֿיהרטע מיך דאָהין .
(ב) אין איינער נאָסטליכען ער-
שיינונג פֿיהרטע ער מיך אין
דאָזלאַנד ישראל אונד ליעס מיך
ניערער אויף איינעם זעהר האָ-
הען בערגע , אויף דעססען
זידויטע איין געביידע וויא
איין שטאַדטגעביידע וואָר .
(ג) אַלס ער מיך דאָהין גע-
פֿיהרט האַטטע , זיעהע ! דאָ
וואָר איין מאַן , דעססען איי-
זעהען גלייך דעם דעם קו-
פּפּערס וואָר ; איינע ליינענע
שנור אונד איינע מעסרוטהע
היעלט ער אין זיינער האַנד ,
אונד שטאַנד אים טהאַרע .
(ד) דאָרט שפּראַך דער מאַן צו
מיר : ערדענוואָהן ! זעהע מיט
דיינען אויגען , האַרע מיט די-
נען אַהרען , אונד ריכטע דיין
הערץ אויף אַללעס דאָ , וואָס
איך דיר צייגען ווערדע ; דען
דאַרום , דאַס איך דיר עס ציי-

יהוה ויבא אתי שמה: (ב) במראות
אלהים הביאני אל ארץ ישראל
ויניחני אל הר גבה מאד וערני
כמבנה עיר מנגב: (ג) ויביא
אותי שמה והנה איש מראהו
כמראה נחשת ופתיל פשתים
כידו וקנה הימדה והוא עמד
בשער: (ד) וידבר אלי האיש
בן אדם ראה בעיניך ובאזניך
שמע ושים לבך לכל אשר אני
מראה אותך כי למען הראותכה
הבאתה הנה הגד את כל אשר
אתה ראה לבית ישראל: (ה) והנה
חומה מחוץ לבית סביב סביב

קמן בלא אס"ף וביד

גע , וואורדעסט דוא היעהער געפֿיהרט , אַללעס וואָס דוא זעהען ווירסט , זאָגע דעם הוי-
זע ישראל . (ה) דאָ וואָר איינע מויער פֿאַן אויסען אום דאָ געביידע אומהער; אין דער האַנד
דעם

ר ש י

ל"א ויהיוקים י"א י"ג ה'. חזק תוקפו להוליכני על כרחי: ויבא אותי שמה. אל העיר
ההנחה היא ירושלים אות' שנה הראהו בנין הבית לעמיד לבא: (ב) במראות אלהים הביאני
לא הוליכני שם אלא הראני כאלו אני שם: אל הר גבוה מאד. שכן הוא עמיד ליגבה של
(ישעיה ב') ונשא מגבעות: כמבנה עיר. כבנין עיר: מנגב. בדרומו של הר: (ג) כמראה
נחשת. כעין זיו החיות ונוכלים כעין נחשת קלל: ופתיל פשתים כידו. למדידת קרקע אין
(דבר) יפה מחבל פשתים: וקנה המדה. למוד בו את עובי החומ' ואורך ורוחב השערים:
(ד) לכל אשר אני מראה אותך. ענין הבנין: הובאתה הנה. מנבל: (ה) והנה חומה מחוץ
לבית: בנין בית א' הראני בלפון ההר וחומה מחוץ סביב סביב כך מפורש בסוף הספר

ב א ו ר

הבנין, אס על מקום גבוהה או משופע, או אס רק איזה חלקים היו על מקום גבוה ומישור
ואחרים על מקום משופע. — והשניות הן: א', באשר הניח לא חצר הבנין כפי
ערך חכמת הבנין; ב', באשר הניח שנה ושלש פעמים דבר אחד כפי דרכו, ולא ידעו
אס זה הדבר אשר הגיד כבר או דבר חדש; ג', באשר שמוט היומסים מעורבים אכלו כידוע
לכל קורא ספרו; ד', באשר הניח ערבב מלות ארך, רוחב וקומה, ופעם קרא אורך אשר
בסוף אחר כנס רוחב ולהיפך. ונטיס אהל עוד, אגיד לך, כי לא היה כנד עלי ללבו

יחזקאל מ

וּבִיד הָאִישׁ קָנָה הַמִּדָּה שֵׁשׁ-
אֲמוֹת בְּאֵמָה וְטִפַּח וַיִּמַּד אֶת-
רַחֲבֵי הַבְּנִין קָנָה אֶחָד וְקוֹמָה קָנָה
אֶחָד: (ו) וַיָּבֹא אֶל-שַׁעַר אֲשֶׁר
פְּנֵי דָרֶךְ הַקְּדִימָה וַיַּעַל בְּמַעְלָתוֹ
וַיִּמַּד וְאֶת-סָף הַשַּׁעַר קָנָה אֶחָד
רַחֲבֵי וְאֶת סָף אֶחָד קָנָה אֶחָד
רַחֲבֵי: (ז) וְהָתָא קָנָה אֶחָד אֶרֶךְ
וְקָנָה אֶחָד רַחֲבֵי וּבֵין הַתְּאִים
חָמֵשׁ אֲמוֹת וְסָף הַשַּׁעַר מֵאֲצֶל
אוֹלָם הַשַּׁעַר מִהַבֵּית קָנָה אֶחָד:

במעלותיו קרי. וואָטשטובע אונד דער אנדערן וואָרען פֿינף עללען, אונד דיא שוועללע דעם טהאָ-
רעם, נעכענדער האַללעדעם טהאָרעם פֿאָן אינווענדיג, היעלט איינע מעסרוטהע.

תרגום אשכנזי קטו

דעם מאַננעס וואָר דיא מעס-
רוטהע ועכס עללען אונד איי-
נע שפּאַננע לאַנג, נאָך דעם
(בעקחננטען) מאַאס; דיא כריי-
טע דעם געפיידעס ענטרוועלט
איינע מעס-רוטהע, אונד דיא
האָהע, אויך איינע מעסרוט-
הע. (ו) דאָן גינג ער צו דעם
טהאָרע, דאָן גענען מאָרגען
לאַנג, שטיענ דיא שטיפֿען
היגויף, אונד מאַס דיא שוועל-
לע דעם טהאָרעס, איינע
מעסרוטהע כרייט, אונד דיא
אנדערע אויך איינע מעסרו-
טהע כרייט. (ז) יעדע וואָכט-
שטובע וואָר איינע מעסרו-
טהע לאַנג, אונד איינע מעס-
רוטהע כרייט, צווישען איינער

אונד דיא שוועללע דעם טהאָ-
רעם, נעכענדער האַללעדעם טהאָרעם פֿאָן אינווענדיג, היעלט איינע מעסרוטהע.

ער

ר ש י

שהעיר בדרום והבית בלפון: שש אמות באמה וטופח. שית אמן באמתא דהיא אמתא ופסך
בן ת"י זו היא אמה בינונית בת ו' שהיא אמה וטופח באמה בת חמשה: רוחב הבנין. עובי
הקומה: וקומה קנה ח'. וזו היא חומה חילוה שהיא סביב הר הבית והיא היתה נמוכה כמו
שנינו כל הכתלים שהיו שם היו גבוהים מן מבותל מזרחי שהכהן השורף את הסר' עומד
בהר המזבח בו': (ו) ויבא אל שער אשר פניו דרך הקדימה, נכב' לתוך ההיקף ובלו לו לשער
עזרת נשים המזרחי היא נקראת חצר החילוה בכל הענין הזה לפי שהיא לפני עזרת ישראל:
ויעל במעלותיו, שפוע ההר הולך ועול' מן החיל החתחון עד עזר' נשים י"ב מעלות באות'
שנינו לפניו ממנו החיל י' אמות וי"ב מעלות היו שם בו': סף השער. היא מזוהת השער:
קנה אחד רוחב. שש אמות ומכסה את כל עובי החומה שהיא קנה אחד כמ"ס למעלה: ואת
סף אחד. מזוהת האנית אחת מלפון ואחת מדרום: (ז) והתא. הוא יליע שקורין אפנד"ץ בלע"ז
והיה ג' מימין השער וג' מן השמאל כמ"ס בענין והתא' סמוכין לבותל המזרחי של עז"ל מבחון
בלפי הר הבית ומהיבן אני למד שהם מבחון ממה שכתוב אשר כל הענין ויביאני אל הכזר
החילוה מכאן אני למד שכל האמור למעלה היה חולה לה שעדיין לא נכנס לתוכו: והתא
קנה אחד אורך ונו', חללו של כל אחד וא' שש אמות מרובע: ובין התאים חמש אמות.
כתלים המפסיקים, בין התאים עוביים ה' אמות וכת"י ובין חויל כתל' ה' אמן וכן שנינו
במסכת מדות בתל התא חמש: וסף השער מאלל אולם השער וגו'. שלפנים מן השער היה
עשוי אולם מחובר לשער כמו שמפורש בענין בולע לתוך עזרת נשים י' אמות ובראשן דלתות
ומזוהת וז"ש וסף השער שהוא אלל אולם השער: מהבית. כלומר ללד פנים: קנה אחד.

ב א ו ר

גם בדמיוני חבנית הבית ולפרשו מתוך דברי הפסוק, אבל לא אחפון לפרש לורת הבית אשר
רק בדמיוני, כ"א התבנית אשר ראה יחזקאל, ואם יש את נפסך לקרוח דמשן תבניות, פתח
שכני המפרשים. (ז) והחא, השנעים לא תרגמו, לא מלת חא ולא אולם, וכפי
הנראה

(ח) וַיֹּמַד אֶת־אֱלֹם הַשָּׁעַר מִהַבֵּית
 קִנְיָה אֶחָד: (ט) וַיֹּמַד אֶת־אֱלֹם
 הַשָּׁעַר שְׁמֹנֶה אַמּוֹת וְאֵילָו שְׁתֵּי
 אַמּוֹת וְאֱלֹם הַשָּׁעַר מִדְּבֵית:
 (י) וְתֵאֵי הַשָּׁעַר דֶּרֶךְ הַקְּדוֹיִם
 שְׁלֹשָׁה מִפֵּה וְשְׁלֹשָׁה מִפֵּה מִדָּה
 אֶחָת לְשְׁלֹשָׁהּ וּמִדָּה אֶחָת
 לְאֵילֹם מִפֵּה וּמִפּוֹ: (יא) וַיֹּמַד אֶת־
 רֹחַב פֶּתַח־הַשָּׁעַר עֶשֶׂר אַמּוֹת

(ח) ער מאם דיא האללע דעם
 טהארעם פֿאַן אינווענדיג אייִ
 נע מעסרוטהע. (ט) אויך
 מאם ער דיא האללע דעם
 טהארעם אַכט עללען אינד
 איהרע זיילען צווייא עללען;
 דיא האללע דעם טהארעם
 וואָר אינוואָרטס. (י) דיא
 וואַכטשטובען דעם טהארעם
 אויף דער זייטע נעגען מאָרגען,
 וואָרען דרייא פֿאַן דיעזער אונד
 דרייא פֿאַן יענער זייטע, אַל־
 לע דרייא האַטטען גלייכעם
 מאַאס, אויך דיא זיילען צו
 ביידען זייטען האַטטען גלייִ־

כעם מאַאס. (יא) דיא ברייטע דעם טהאר - אייננאַנגעס מאַס צעהן עללען, דיא לאַנג
 ארד
 ואילו קרי.

ר ש י

רחבו לכסות עובי חומת האולם א' מימין וא' משמאל שעובי חומתה של אולם לימין ולשמאל
 קנה א' כמו שמפרש והולך: (ח) וימד את אולם השער מהבית. לפנים מן השער: קנה
 אחד. עובי חומת הימין והשמאל שהאולם נכון עליהם: (ט) וימד את אולם השער ח' אמות.
 משך בליטתו לחוץ עז' נ: ואיליו. אשילטיו"ן כל אולם האמורים בענין הם כמין אילנות
 ענולין עשוין מאבני גזית ועומדין בפתח אחד מימין וא' משמאל במקום ספים כמקום מזוזות
 וכת"י (ישעיה ו') וינועו אמות הספים אילנות ספים וקריון אילים על שם ענולין כאלה
 וכאלון: ואיליו שתיים אמות. עובי ענולין ועומדין בסוף חלל האולם דבוקים זה לכותל ימין
 וזה לכותל שמאל נמלא בליטת האולם ואילים שלו י' אמות לחוץ העזרה לפנים מן השער:
 ואולם השער מהבית. לפי שאולמי שער עז' היו בולטים ומשוכים לכד החוץ כמו שמפורש
 בענין פי' באולמי שערי עז' נ שהם היו משוכין לכד פנים ושערי עז' נ מבוזגים בנגד שערי עז' נ נמלא
 אולם בנגד אולם ודבר נוי הוא זה: (י) ותאי השער. הנה אשר דרך הקדוים שנכוחל מזרחי של עז' נ'
 היו מפסוג' היו מפסוג' לדרום וג' לכסוף סמוכין לכותל עז' נ' ופניהם לבהר הבית ומדת חללו וכחל
 המפסיק בין כל אחד פי' למעלה: ומדה אחת לאלים. העשוין לספי האולם מנפנים: מפסוג'
 ומפסוג'. מימין ומשמאל מדתן שתיים אמות: (יא) רוחב פתח השער. רוחב חלל הפתח וכן שנינו כל
 הפתחים

ב א ו ר

הנראה היו החאים חדרים מיוחדים לשומרי הבית. (ט) אולם השער, בפסוק זה נבנו
 המפרשים, ויתכן שהיו שתי אלמות אחת מן קנה אחד שהוא שש אמות, ואחת משמונה
 אמות, וזה נראה מפסוק ט"ז שזכר אלמות בלשון רבים, וכן בשאר פסוקים
 בפרשה נאמר בלשון רבים. ואיליו, כל אילים האמורים בענין הם כמו אילנות ענולות
 עשוין מאבני גזית ועומדין בפתח אחד מימין ואחד משמאל במקום ספים כמקום מזוזות וכן
 חרגום יונתן: וינועו אמות הספים אילנות ספוא, וקריון אילים, ע"ש ענולין כאלה וכאלון
 (רש"י). ונראה דבריו, כי כאשר יגידו לנו הנונים עשו רק באחרית הימים עמודים מאבני
 גזית לחזק ולשען עליהם הנונים תחת האילנים, אשר בהם השתמשו בראשונה להשענם.
 ובלי ספק קראו על זה גם העמודים בהמלה אשר נו לנו העץ אשר תקמו עשו העמוד.
 ויעש

יחזקאל מ

חרגום אשכנזי קיו

גע דעם טהארעם דרייאצעהן
עללען. (יב) דער גרענץ-רוים
פאר דען וואכטשטיבען בע-
טרוג איינע עללע, אויך אויף
דער אנדערן זייטע בעטרוג
דער גרענץ-רוים איינע עללע,
אונד יעדע וואכטשטיבע
היעלט זעכס עללען פאן ריע-
זער אונד זעכס עללען פאן יע-
נער זייטע. (יג) נון סאם ער
דאז טהאר פאן איינעם דאכע
דער וואכטשטיבע צום אן-
דערן, נאך דער ברייטע פייף
אונד צוואנציג עללען; איין

אֶרֶךְ הַשָּׁעַר שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה אַמּוֹת:
(יב) וּגְבוּל לְפָנֵי הַתְּאוֹת אִמָּה
אַחַת וְאַמָּה אַחַת גְּבוּל מִפֶּה
וְהָתָא שֵׁשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ וְשֵׁשׁ
אַמּוֹת מִפּוֹ: (יג) וַיִּמַּד אֶת־הַשָּׁעַר
מִגַּג הַתְּאָ לַגֹּזוֹ רֹחַב עֶשְׂרִים
וְהָמִשׁ אַמּוֹת פֶּתַח נֶגֶד פֶּתַח:
(יד) וַיַּעַשׂ אֶת־אֵילִים שְׁשִׁים אַמָּה

ואל

איינגאנג וואר דעם אנדערן געגענאיבער. (יד) דיא זיילען בערעכנעטע ער אויף זעכציג
על

ר ש י

הפתחים רחבן י' אמות: אורך השער. הוא חלל האולם השער מן הכפון לדרום: שלוש עשרה
אמות. עשר כנגד חלל הפתח ואמה וחמי לכאן ואמה וחמי לכאן ואל תחמה שאלל הפתח קירכו
רוחב ואלל חלל האולם קירכו. אורך שהפתח גובה הוא ארכו והרחב מהפ אל סף והאולם
לפי שמשך בליטת חללו מן המזרח למערב פחות ממדת חללו מן הכפון לדרום שזו שמה
אמות וזו י"ג קירא את המדה היחירה אורך והרי עדות לדבר במשכנוא (דמלכים א') והאולם
על פני היכל הבית ב' אמה ארכו ע"פ רוחב הבני' נמצא מן הכפון לדרום קרוי להיכל רוחב
ולאול' קרוי אורך לפי שההיכל מדרו מן המזרח למערב יחירה על הכפון לדרום ובאולם
חלוף למדת שהמידה היחירה קרויה אורך: (יב) וגבול לפני התאות אמה אחת וגו'. התאות
שמכאן ומכאן לשער היו מאוכזין מן כנגד חלל האולם שלפנים אמה לכפין ואמה לדרום שכבר
פי' שהוא מבית משך כנגד חלל השער אמה ומחנה לכפון וכן לדרום ועבשו מפרש שהתאים
שנחזן משוכים לכפון אמה אחת יותר מן האולם וכן לדרום אמה אחת נמצאו משוכין מחלל
רחב הפתח ב' אמות ומחנה לכאן ושתי אמות ומחנה לכאן וזהו לשון וגבול אשומי"ל בלע"ז
מקום פנוי וכוחל התא עוביו ה' ומלא עובי כוחל הכפוני אל החא הכפוני ועובי כוחל הכפוני
אל אולם כלים זה כנגד זה שכותל אולם עוביו שש וכוחל התא חמש והוא נמשך אמה אחת
לחוף כנגד עובי כוחל האולם וכן לדרום: (יג) וימד את השער מגג התא לגגו. מגג התא
שכפון השער לגג התא שדרום השער: עשרים וחמש אמות. עובי כוחל התא חמש וכן עובי
כוחל התא שמכד שני הרי עשר ושתי אמות ומחנה ששהא משך מחלל הפתח לכאן וכן לכאן
הרי ע"ו וחלל הפתח י' אמות הרי ג"ה וכלן מדת רחב השער הן כנגד י"ג אמות של חלל
האולם מבפנים ושני כחלים קנה מנאן וקנה מנאן הרי כ"ה: פתח כנגד פתח. פתח התא
שאלל השער בדרום מבין כנגד פתח התא שאלל השער בכפון שלא היה לכל ששת התאים האלפ
פתח ככותל שכד החון אלא שלשני התאים הסמוכין לשער היו להם פתחים פונים אל חויר
שנין שניהם וכן הוא אומר למטה ואל אליהמה לפנימה לשער למדנו שפתחיהם פונים לשער:
(יד) ויעש את אלים ששים אמה: גובהן של אילים של ספי האולם גבוהים ששים אמה:
ואל

ב א ו ר

(יד) ויעש, נראה כמו ויגבול, כלומר מדד מקום ששים אמה להאילים, והחל למדוד באקום
אילו החזר אשר אלל השער, ומוסב גם על הפסוק שלאחריו, כלומר לפני השער האופין וגו'
מדד גם חמשים אמה לאילים, ויודע כי עמודים נאלה הם לנוי ותפארת, וכבר מצאנו
פעמים

תרגום אשכנזי

עללען, מיט דער ווילע דעם
טהארעם אים האַפּע אום אינד
אים. (טו) זא וויא אויך אז דער
זייטע, וואַ מאַן אינס טהאר
איינטריטט, פאַר דער האַל-
לע דעם אינגערן טהארעם
פּינפּציג עללען. (טז) דיא
פּענסטער דער וואַטשטויכען
וואַרען געשלאַססען אינגער-
האַלב גענען דיא ווילען צו,
רינגס אים דאָ טהאר אומ-
הער, זא וואַרס אויך מיט דען
האַללען, דיא פּענסטער אום
אונד אום וואַרען איינווערסס,
אַן דען ווילען וואַר פאַלמ-
ווערק. (יז) דאָן פּוהרטע ער
סיך אין דען אייסערן האַף.

יחזקאל מ

וְאֶל-אֵיל הַחֶצֶר הַיָּשָׁעַר סָבִיב
סָבִיב: (טו) וְעַל פְּנֵי הַיָּשָׁעַר הַיְאֹתוֹן
עַר-לְפָנַי אֶלֶם הַיָּשָׁעַר הַפְּנִימִי
חֲמִשִּׁים אַמָּה: (טז) וַחֲלוֹנוֹת
אַטְמוֹת אֶל-הַתְּאִים וְאֶל אֲלֵיהֶמָּה
לְפָנֶימָה לַיָּשָׁעַר סָבִיב וְסָבִיב וְכֵן
לְאֵלְמוֹת וַחֲלוֹנוֹת סָבִיב וְסָבִיב
לְפָנֶימָה וְאֶל-אֵיל תְּמָרִים:
(יז) וַיְבִיאֵנִי אֶל-הַחֶצֶר הַחִיצוֹנָה

האיחון קיי. והנה

ר ש י

ואל איל הקצר השער סביב. וכן לכל אילי הקצר שנכל אולמי שערים סביב סביב שאף נלפון
ובדרום היו לה שערים עשויין כחבנית השער הזה כמו שמפורש בענין: (טו) ועל פני השער
האיחון. גובהו של השער הזה והוא קרוי שער האיחון לפי שהוא משמש כנים' ויכירה לכל באי
העזרה. איחון תרגום של ביאה: על לפני אולם השער הפנימי. עם גובהו של אולם השער
שהוא לפניו מן השער: חמשים אמה. ומגובה שאר השערים שנענין שהם ג' אמה אנו
למד שעל פני האמור כאן הוא גובה (כלומר משער החיצון גובה ג' אמה על פני כל האולם
כשער הפנימי של אולם שאף בסופו של אולם הוא שער כמו שמפורש בנר בפסוק ז'): (טז) וחלונות
אטומות אל החאים. החאים האלה לא היו להם פתחים אל החוץ אלא זה פתוח לזה וכן
מנינו במסכת מדות בתאים שסביבות ההיכל ג' פתחים לכל א' וא'. א' לתא מן הימין וא' לתא
מן השמאל וא' לתא שעל גביו ולתאים שנבחר שלא היו אלא ג' תאים זה אצל זה ולא
היו להם תאים על גביהם היו לאמצעים שני פתחים א' לתא מן הימין וא' לתא מן השמאל
ולחיצון של כד השער היו ג' פתחים א' פתוח לאמצעי וא' לכד השער וכן לתא החיצון של
כחף השני מזה ומזה לשער כמ"ש למעלה פתח נגד פתח והיו להם חלונות שקופות אטומות
פתוחות לכד החיצון ופתוחים לכד פנים כלומר קצרים לכד פנים ורחנים לכד החוץ אל המזרח.
ומנחם פתח שקופים ל' השקפה כמו (שיר ו') מי זאת הנשקפה (תהלים ק"ב) כי השקיף ממרום
קדשו. וכן (שמות י"ב) אל המשקיף גם פתח ל' השקפה: ואל אליהמה לפנימה לשער. ואל
כחפית פתחיהם של ג' תאים הסמוכים לשער מזה ומזה שהיה פתחן אל תוך אויר השער פתח
התא הכפוני מכפון לשער ופתח התא הדרומי מדרום לשער וכחפית הפתחים שמה ומזה לבת'
התא הם האילים והיו בהם חלונות פתוחים לאויר הכפוק רחב השער שהיה מפסיק בין
התאים ואותו אויר קורא לפנימה לשער שמי שנכנס לבין אויר בליעת התאים שמכאן ומכאן
נראה שהוא נכנס לשער: וכן לאילמות. וכן היו חלונות לאילמות של כל שער ושער: וחלונות
סביב סביב לפנימה. בחומה לכד העזרה מנפנים: ואל איל תמרים. ת"י כותרת כותרות
כראש האיל היה עשוי כמין כותרות דומה לדקל כי במשכנא דשלמה הן מתורגמות כורת

ב א ו ר

פעמים רבים הפעל עשה בלשון הכנה והזמנה. (טו) האיחון, משרש אמה. (טז) ואל
אליהמה לפנימה, החלונות היו נפנים מול האילים אשר הם לפנים לשער. חמרים, מעשה
תמרים

יחזקאל מ

והנה לשכות ורצפה עשוי להצר
סביב וסביב שלשים לשכות אל-
הרצפה: (יח) והרצפה אל-כתף
השערים לעמת ארך השערים
הרצפה התחתונה: (יט) וימד
רחב מלפני השער התחתונה
לפני החצר הפנימי מחוץ מאה
אמה הקדים והצפון: (כ) והשער
אשר פניו דרך הצפון להצר
ההיצונה מדר ארכו ורחבו:
(כא) ותאו שלושה מפו ושלושה
מפו ואילו ואלמו היה כמדת
השער הראשון חמשים אמה
ארכו ורחב חמש ועשרים
באמה: (כב) וחלונו ואילמו ותמרו

וחאו קרי. ואילו קרי. ואלמו קרי.
וחלונו ואילמו וחמוריו קרי.

לאנג אונד פֿינף אונד צוואנציג עללען ברייט. (כג) זיינע פֿענסטער, זיינע האַללען אונד

חרגום אשכנזי קיה

דא וואָרען צעללען, אום דען
האָף הערום וואַר איין פֿעלאַ-
סטער אַנגעבראַכט, אונד אויף
דעזעם פֿעלאַסטער וואָרען
דרייסיג צעללען. (יח) דאָז
פֿעלאַסטער ליעף אָן דען זיי-
טער דער טהאַרע פֿאַרט, אונד
דער לאַנגע דער טהאַרע גע-
גענאָיבער וואַר דאָז אונטערע
פֿעלאַסטער. (יט) ער מאַס
דיא ברייטע פֿאַר דעם אונד
טערן טהאַרע פֿאַר דעם אינד
נערן האָף פֿאַן אויסען, הונד
דערט עללען דיא אַסטליכע
אונד נאָרדליכע (זייטע).
(כ) אויך דאָז טהאַר דאָז געגען
מיטטערנאַכט ליעגט, צום
אייסערן האָף, מאַס ער דער
לאַנגע אונד ברייטע נאָך.
(כא) זיינע וואַכטשטובען וואָרען
דרייאַ פֿאַן היער אונד דרייאַ
פֿאַן דאָרט, זיינע זיילען אונד
זיינע האַללען וואָרען נאָך דעם
מאַסע דעם ערשטען טהאַר-
רעם נעהמליך פֿינפֿציג עללען
זיין

ר ש י

דקלין פומייל"ש בלע"ז: (יו) ורלכס. פלוקי"ן בלע"ז. ורלכס אומר אני שהוא עלייה סניב
בזוחס שנינו חלקה הימה גראשונה והקיפוס נוסטרא ועל אותה העלייה הלשכות קנ"בראש
בלע"ז וממ"ש בענין והרלכס אל כתף השערים ומחתיה כנגד גובה השערים אנו לשידן שהרלכס
הזאת עלייה היא: (יח) והרלכס אל כתף השערים. גובה שערי החזר היה מפסיק העלייה
שלא הימה מסננת כל החזר והיא לכתפות השער מזה ומזה כנגד גובה השערים: הרלכס
התחתונה. נשתנית חיבה זו מכל תחתונה שנמקרא שכל מקום הטע' בנו"ן וזה במי"ו למדנו
שאין תחתונה זו רלכס שתחת אחרת אלא רלכס אחת היא ותחתית' של רלכס היה לעומת
גובה השער וה"א של תחתונה כה"א של בימה וכה"א של עזרתה ואל תלחתה שהן יתירות:
(יט) וימד רוחב. חלל עזרת נשים: מלפני השער התחתונה. זה השער מפורש למעלה:
לפני החזר הפנימי. עד עז"י: הקדים והלפון. לב' רוחותיה חלל' מאה אמה: (כ) מדד
ארכו ורחבו. כמד' שער הקדים כך מפורש בעניין: (כא) חמשים אמה ארכו. גובהו: ורוחבו
חמש

ב א ו ר

חמרים לנוי ולחפארת כמו שעושים בעמודים. (יז), ורצפה, לפי חרגום השנעים נראה שהוא
מקום מסובב מעמודים, אס כן חשבו כי סניב החזר היו עמודים ובתוך החלול היו הלשכות.

כַּמֵּדַת הַשֶּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דְּרָךְ
 הַקִּדְיִים וּבַמַּעֲלוֹת שִׁבְעַת יַעֲלוּבוּ
 וְאֵילָמוּ לַפְּנִיָּהִם: (כג) וְשַׁעַר לַחֲצַר
 הַפְּנִימִי נִגְדַת הַשֶּׁעַר לְצִפּוֹן וּלְקִדְיִים
 וַיִּמַּד מִשַּׁעַר אֶל־שַׁעַר מֵאֵה
 אֲמָה: (כד) וַיִּוֹלְכֵנִי דְרָךְ הַדְּרוֹם
 וְהִנֵּה־שַׁעַר דְּרָךְ הַדְּרוֹם וּמִדָּד
 אֵילָוֹ וְאֵילָמוּ כַּמְדוֹת הָאֵלֶּה:
 (כה) וְחַלּוֹנִים לוֹ וְלֵאֵילָמוּ סָבִיב
 סָבִיב כִּהְחַלְנוֹת הָאֵלֶּה חֲמִשִּׁים
 אֲמָה אֶרֶךְ וְרָחֵב חֲמִשׁ וְעֶשְׂרִים
 אֲמָה: (כו) וּמַעֲלוֹת שִׁבְעָה עֲלוֹתָיו
 וְאֵילָמוּ לַפְּנִיָּהִם וְחַמְרִים לוֹ אֶחָד
 מִפּוֹ וְאֶחָד מִפּוֹ וְאֶל־אֵירוֹ:
 (כז) וְשַׁעַר לַחֲצַר הַפְּנִימִי דְרָךְ
 הַדְּרוֹם וַיִּמַּד מִשַּׁעַר אֶל־הַשֶּׁעַר
 דְּרָךְ הַדְּרוֹם מֵאֵה אֲמוֹת:
 (כח) וַיְבִיאֵנִי אֶל־חֲצַר הַפְּנִימִי

זיין פאלמווערק וואר נאך דעם
 מאַסע דעם טהאַרעס, דאָז
 געגען אַסטען ליגט; אויף זײע:
 בען שמופֿען שטיענ מאַן הײ-
 נוף, פֿאַר אײהנען וואַרען זײ-
 נע האַללען. (כג) דאָז טהאַר
 צום אײנערן האַפֿע וואַר דעם
 טהאַרע פֿאַן נאָרדען אונד
 אַסטען גענענאײכער, דאָ
 מאַסער פֿאַן טהאַר צו טהאַר
 הונדערט עללען. (כד) הירויף
 פֿיהרט ער מיך אויף דיא זײ-
 טע נאָך זירען, אײנד זיעהע,
 דאָ וואַר דאָז טהאַר נאָך זירען
 הײ; ער מאַס זײנע זײלען,
 אונד זײנע האַללען, אײן דעם
 זעלבען מאַסע וויא יענע.
 (כה) דיא פֿענסטער דאָרין אונד
 אײן זײנען האַללען רינגס אומ-
 הער, וואַרען גלייך יענען פֿענע-
 סטערן, דיא לאַנגע בעטרוג
 פֿינפֿציג עללען, אונד דיא ברײ-
 טע פֿינף אונד צוואַנציג עללען.
 (כו) זיעבען שמופֿען וואַר זיין
 אויפֿגאַנג, זײנע האַללען וואַ-
 רען פֿאַרן, אויך האַטטע ער
 אײן פֿאַלמווערק אויף דיעזער
 אונד אײנעס אויף יענער זײטע
 זײנער זײלען. (כז) אײן טהאַר

וְאֵילָמוּ לַפְּנִיָּהִם וְחַמְרִים לוֹ אֶחָד מִפּוֹ וְאֶחָד מִפּוֹ וְאֶל־אֵירוֹ

צום איננערן האַפֿע, וואַר אויף דער זירויטע, ער מאַס נון פֿאַן טהאַר צו טהאַר אויף דער
 זירויטע הונדערט עללען. (כח) דאָן פֿיהרטע ער מיך אײן דען איננערן האַף, דורך דאָז
 זיר-

ר ש י

חמש ועשרים, מגן החץ לגנו: (כב) ואילמיו לפניו. ואולם השער לפני המעלות קודם
 שיכנס לאולם היה עולה במעלות: (כג) ושער לחצר הפנימי. לעז"י: נגד השער. החיטוב'
 מכוונים: וימד משער. התחזק עד העליון ק' אמה רחב חלל עז"נ: (כד) ויוליכני דרך הדרום.
 לחצר החיטובה: (כה) כהחלונות האלה. דרש ר' תנחומא ה"א ימירא זו לשון כהם חלונות
 בכות רחבות מבחון וקצרות מבפנים לומר לא לאירה אני כריך שכל חלונות העשויות להכניס
 אורה קצרות מבחון ומרחיבות מבפנים: (כו) עולותיו, כמו מעלותיו: אל איליו. על ראש
 האיל

אל־שַׁעַר הַצִּפּוֹן וּמִדָּר כַּמְדוֹת
 הַיְאֵלָה: (לו) תָּאוּ אֱלוֹ וְאֶלְמוֹ
 וְחִלּוֹנוֹת לּוֹ סָבִיב וּסָבִיב אֶרֶץ
 חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרַחֵב חֲמִשׁוּעָשְׂרִים
 אַמָּה: (לז) וְאֵילוֹ לְהַצֵּר הַחִיצוֹנָה
 וְתַמָּרִים אֶל־אֵיּוֹ מִפּוֹ וּמִפּוֹ
 וְשִׁמְנֵה מַעֲלוֹת מַעֲלוֹ: (לח) וְלִשְׁכָּה
 וּפְתַחָהּ בְּאֵילִים הַשְּׁעָרִים שֵׁם
 יְדִיחוֹ אֶת־הָעֵלָה: (לט) וּבְאֵלֶם
 הַשְּׁעָר שְׁנַיִם שְׁלַחְנוֹת מִפּוֹ וּשְׁנַיִם
 שְׁלַחְנוֹת מִפָּה לְשִׁחוֹט אֵלֵיהֶם
 הָעֵלָה וְהַחֲטָאת וְהַזֹּשֵׁם: (מ) וְאֶל־
 הַכֶּתֶף מְחוּצָה לְעוֹלָה לְפִתְחֵהּ
 הַשְּׁעָר הַצִּפּוֹנָה שְׁנַיִם שְׁלַחְנוֹת
 וְאֶל־הַכֶּתֶף הָאַחֲרֵת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע
 הַשְּׁעָר שְׁנַיִם שְׁלַחְנוֹת:
 (מא) אַרְבָּעָה שְׁלַחְנוֹת מִפָּה
 וְאַרְבָּעָה שְׁלַחְנוֹת מִפָּה לְכַתֵּף

רויף כראבטע ער מיך צום
 נארדליכען טהארע, אונד
 מאס עס אן דעמועלכען מאא-
 סע וויא יענע. (לו) זיינע וואבט-
 שטיבען, זיינע זיילען, זיינע
 האללען אונד זיינע פענסטער-
 דארין, ווארען רינגס הערום;
 דיא לאנגע בעטרוג פינפציג
 עללען, אונד דיא ברייטע פינף
 אונד צוואנציג עללען. (לז) זיי
 נע זיילען ווארען נאך דעם איי-
 סערן האפע צו, דיא פאלם-
 ווערקע אן זיינען זיילען, ווארען
 פאן דיעזער אונד פאן יענער
 זייטע, אונד אבט שטופפען
 וואר דער אויפנאנג. (לח) דא
 וואר איינע צעללע, דערען
 איינגאנג אן דען טהאר - זיילען
 וואר, דארט וואוש מאן דאן
 גאנץ - אפער אב. (לט) אן
 דער האללע דעם טהארעס,
 שטאנדען צווייא טישע פאן
 דיעזער אונד צווייא טישע פאן
 יענער זייטע, אום דאנעבען דאן
 גאנץ זינד - אונד שולד - אפפער
 צו שלאבטען. (מ) אן דער זיי-
 טע דרויסען אס איינגאנגע
 דעם נארדליכען טהארעס,
 ווארען צווייא טישע, אויך אן

דער אנדערן זייטע אן דער טהארהאללע ווארען צווייא טישע. (מא) פיער טישע ווא-
 רען אויף דיעזער אונד פיער טישע אויף יענער זייטע, אן דער זייטע דעם טהארעס,
 אל-

ר ש י

אולמו של שער החיזונה. אלא מנחון היה בולט: (לו) אורך חמשים אמה. גבהו לא אמה:
 (לז) ואיליו לחצר החיזונה. אשישפויאר קאש בלע"ז וחולס השער קרוי אילים כאן: (לח) ולשכה.
 הימה אלל שער הנפוני בעז"י: ופתחה. של לשכה אל אילי השער לכד השער: באילים
 השערים. יש נפרשה פסוקים קורין לכתפות השער אילס מיינשלי"ש בלע"ז: שם ידמו את
 העולה. העולה הנזחטת בלפון. ידמו את העולה ירחבו את הקרביים: (לט) ובחולס
 השער. הנפוני: שנים שלמות. במזרחו וב' במערבו ואע"פ שהן היו מזכין אל תוך החצר
 החיזונה קדושתן בלפנים: (מ) ואל הכתף מחוצה. ואל עבר פתח האולס מחוב' לחלל החזו'
 לתוך קללו של פתח של (סא"א של נד) עז"י: לעולה לפתח השער הנפונה. כשכנס לתוך
 השער ועלו' במעלות פתח העזרה: שנים שלמות. לכתף הפתח למזרח או (ס"א וכן) למערב:
 ואל

השער שמונה שלחנות אליהם
ישחטו: (מג) וארבעה שלחנות
לעוליה אבני גזית ארד אמה
אחת וחצי ורחב אמה אחת
וחצי וגבה אמה אחת אליהם
ויניחו את הכלים אשר ישחטו
את העוליה בם והזבחה:
(מג) והשפתים טפח אחד מוכנים
בבית סביב סביב ואל השלחנות
בשער הקרבן: (מד) ומחוצה
לשער הפנימי לשכות שרים
בחדר הפנימי אשר אל כתר
שער הצפון ופניהם דרך הדרום
אחד אל כתר שער הקדים פני
דרך הצפון: (מה) וידבר אלי זה
הלשכה אשר פניה דרך הדרום
לכהנים שמרי משמרת הבית:

כ"ל והלשכה

תרגום איטכנוי קב

אלוא אכט טישע, בייא וועל-
כען מאן שלאכטעטע (מ) אויך
ווארען פירם גאנץ = אפער
פיער טישע איים געהויענעם
שטיינע, דיא לאנגע בעטרוג אג-
דערטהאלב, דיא ברייטע אג-
דערטהאלב עללען, אונד דיא
האהע פיר אללע וואר איינע
עללע, אייף זיא שטעללטע
מאן דיא געפאסע, דיא מאן
ביים שלאכטען דער גאנץ-
אונד איבריגען אפער בע-
נאטהינטע. (מג) דיא לייסטען
פאן איינער האנד ברייטע ווא-
רען איינווערטס געריכטעט,
רינגס הערום לויפענד, אונד
אויף דען טישען, וואר דאן
אפערפלייש. (מד) אויסער-
האלב דעם אינגערן טהארעם,
ווארען דיא צעללען דער זאג-
גער, אים אינגערן האפע
נעהמליך, אויף דער זייטע
נאך דעם נאָרדליען טהאר;
זיא לאגען דער זידווייטע צו,
דאך איינע אן דער זייטע דעם
אָסטליען טהארעם לאג גע-
גען נאָרדען. (מה) ער זאגטע
מיר: יענע צעללע, דיא נאך

זידען צו ליגט, וויא פיר דיא פריעסטער בעשטימטט, דיא דען דיענסט דעם טעמפעלם
הא-

ר ש י

ואל הכתף האמרת. אשר לפתח הזולם ב' שלחנות: (מב) אליהם ויניחו את הכלים. עליהם
מניחין הסכינין והמזרקות שמקבלין כהן את הדם שיהו מוכנים לשוחטים שם ק"ק כלפון:
(מג) והשפתים טופח אחד. חונקליות של כרול קבועין בעמודי נסין שבית המטבחים כלפון
לחלות ולהפזיט כהם את הקדשים הוא שנינו בפסחים חונקליות של כרול היו קבועין בעמודים
ובנתלים שנה' תולין ומפשיטין וכת"י ועונקלן נפקין פאך חר: מוכנים בבית. קבועים בתוך
חלל העזרה. בבית לגיו: (מד) ומחולה לשער הפנימי. ומחוץ לחלל אולם השער לתוך אויר
חלל הפנימי כמו שאפורש במקרא בסופו: לשכות שרים. לשכות לויים משוררים: ופניהם דרך
הדרום. פתחם לכל דרום: אחד אל כתף שער הקדים. לשכה אחת אל כתף שער הקדים:
פני דרך כלפון. ופתחה לכל כפון: (מה) לכהנים. משמרת הבית כמלומ' הם הלויים המשוררים:

וימד

ב א ו ר

(מ:) והשפתים, כמו משמרת הזוכר בתורה אלל שולחן המשכן.

תרגום אשכנזי

האבען, (מ) ריא צעללע אבער, דיא נאך נאָרדען צו ליענט, אייט פֿר דיא פריעסטער, דיא רען אלטאר-דיענסט האַ בען; פֿיר דיא זאָהנע צדוק'ס, דיא אונטער רען קינדערן לוי'ס דעם עוויגען נאָהען דירפֿען, אים איהם צו דייענען, (מ) נון סאָס ער רען האָף, הונדערט עללען לאַנג אונד הונדערט על- לען ברייט, ער בילדעטע איין פֿיערעק, דער אלטאר וואָר פֿאַר דעם טעמפלעל. (מח) הייַ הויף כראַכטע ער מך אין דיא האַללע דעם טעמפלעלס אינד מאַס אַב, אין דער האַללע פֿינף עללען פֿאַן דיעזער אונד פֿינף עללען פֿאַן יענער וייטע, דיא ברייטע דעם טהאַרעס בעטרוג דרייאַ עללען פֿאַן דיעזער אונד דרייאַ עללען פֿאַן יענער וייטע. (מז) דיא לאַנגע דער האַללע וואָר צוואַנציג על- לען, דיא ברייטע איילף על- לען, אונד זאָ אויך דיא שטופֿ-

יחזקאל מ

(מ) וְהִלְשָׁכָה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דָרָךְ הַצִּפּוֹן לַפְּהָנִים שְׁמֵרֵי מִשְׁמֶרֶת הַמְּזֻבַּח הַמָּה בְּנֵי-צְדוֹק הַקְּרָבִים מִבְּנֵי-לֵוִי אֶל-יְהוָה לְשֵׁרְתּוֹ: (מז) וַיִּמַּד אֶת-הַתָּצַר אֶרֶץ וּמֵאָה אִמָּה וְרֹחַב מֵאָה אִמָּה מְרַבַּעַת וְהַמְּזֻבַּח לִפְנֵי הַבַּיִת: (מח) וַיְבִאֵנִי אֶל-אֱלֹהֵי הַבַּיִת וַיִּמַּד אֵלַי אֶת-הַמִּשְׁאֲמוֹת מִפֶּה וְרֹחַב מִפֶּה וְרֹחַב שְׁלֹשׁ אִמּוֹת מִפּוֹ וְשְׁלֹשׁ אִמּוֹת מִפּוֹ: (מט) אֶרֶץ הָאֱלֹהִים עֶשְׂרִים אִמָּה וְרֹחַב עֶשְׂתֵּי עֶשְׂרֵה אִמָּה וּבַמַּעְלוֹת אֲשֶׁר יַעֲרֹו אֲרָיו וְעַמֻּדִים אֶל-הָאִילִים אֶחָד מִפֶּה וְאֶחָד מִפֶּה:

ויביאני

פֿען אויף וועלכען טאָן הינויף שטיען, אונד דיא זיילען שטאַנדען אויף געשטעללען איינע פֿאַן דיעזער אונד איינע פֿאַן יענער וייטע.

דאן

ר ש י

(מ) וַיִּמַּד אֶת הַחֹזֵק חֲלָל עֲזָי לִפְנֵי הָאוֹלָם וְהַיְכָל: (מח) אוֹלָם הַבַּיִת. אוֹלָם הַיְכָל: וַיִּמַּד אֶל אוֹלָם. כְּמוֹ אֵיל אוֹלָם עֹבֵי כַתְּפוֹת הַפֶּתַח (הַרוּחַ אֶת הַמְּזֻרָה סִ"א) מִדָּד מִן הַמְּזֻרָה לַמַּעְרָב. וְאֵל הַבַּיִת הַבְּנִינִי מִכִּלְתֵּי בִּפְרוּשֵׁי אַחֲרָיִם כְּמִ"ו שְׁהַעֲתַקְתִּי וְרוּחַב הַשַּׁעַר שְׁלֹשׁ אִמּוֹת מִפֶּה וְגו' הוּא עֹבֵי הָאֵיל הַלְּפִנֵי לַתּוֹךְ חֲלָל הַפֶּתַח לַמַּעְרָב וְכֵן עֹבֵי הָאֵיל הַדְּרוּמִי לַתּוֹךְ חֲלָל הָאוֹלָם לַמַּעְרָב וְאֵע"פ סֵדֶר שְׁנֵי כוֹחַל אוֹלָם ה' וְאוֹלָם י"ח שְׁלֹשִׁים לְכַח אֵינוֹ אֵלֶּךָ ג' אֵלֶּךָ שְׁבֹאוֹם בַּיִת שְׁנֵי וכו' סִ"א: חֲמֵשׁ אִמּוֹת. וְאֵף שֶׁל בַּיִת שְׁנֵי הֵיָה כֵן שָׁן שְׁנֵי כוֹחַל אוֹלָם ה' וְאוֹלָם י"ח אֵלֶּךָ שְׁבֹאוֹם בַּיִת שְׁנֵי לֹא הֵיוּ כַתְּפוֹת לַפֶּתַח לְכַפּוֹן וְלְדְרוּם שְׁהֵיָה רֹחַב הַפֶּתַח ב' אִמָּה כְּרֹחַב הָאוֹלָם וְכֵן כְּתוּב וְרֹחַב הַשַּׁעַר ג' אִמּוֹת מִפֶּה וְגו' אִמּוֹת מִפֶּה. וְאֵינוֹ יוֹד"ע לְכַד"ד פִּירוּשׁוֹ אֵלֶּךָ לְרוּחַב כַּתְּפוֹת הַפֶּתַח ג' אִמּוֹת כֹּתְמוֹן חֲלָל הַפֶּתַח מִכָּאן וְגו' אִמּוֹת מִכָּאן: (מט) אוֹרֶךְ הָאוֹלָם עֶשְׂרִים אִמָּה. כִּנְגַד רֹחַב הַיְכָל: וְרוּחַב עֶשְׂתֵּי עֶשְׂרֵה. מִן הַמְּזֻרָה לַמַּעְרָב: וּבַמַּעְלוֹת אֲשֶׁר יַעֲרֹו אֲרָיו. וּבַמַּעְלוֹת הֵיָה הַדְּרָךְ אֲשֶׁר בְּהֵם יַעֲרֹו אֲרָיו כְּמוֹ שְׁנֵי בֵין הָאוֹלָם וְלַחֲזוֹק ב"ב אִמָּה וי"ב מַעְלוֹת הֵיוּ שֶׁס רֹס מַעְלֵה חֲמֵי אִמָּה: וְעַמֻּדִים אֶל הָאֵילִים. חֲתַח יִכִּין וְכוּעֵן שְׁהֵיָה בַמִּקְדָּשׁ רֹאשִׁין:

וע